

5.2 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan tavoitteiden toteutumisen arviointi

Strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvoiva Nurmijärvi valinnan mukaan tarjotaan laadukkaita varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Mittaritavoitteista vain neljälle mittarille kahdeksasta oli raportoitu tulos. Varhaiskasvatuksen opettajista kelpoisia oli 63 %, mikä oli hieman parempi kuin vuonna 2023. Varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön osuus yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa oli vain 19 %, kun se oli 29 % vuonna 2023. Perusopetuksen ja lukion kelpoisten opettajien osuus oli 86,7 %, mikä parantui hieman edellisestä vuodesta. Sivistys- ja hyvinvointialan henkilöstöstä vakituksia oli 78,2 %, kun vuonna 2023 osuus oli 84,3 %. Rekrytoinnin onnistumiseksi on päivitetty hakuilmoitusohjelmat sekä rekrytointisivut kunnan kotisivulle. Varhaiskasvatus- ja koulupalvelut esitetytyvät Educa-messuilla tammikuussa 2025. Kunnan 12 omaa työntekijää on varhaiskasvatuksen opettajan tai -sosionomin kelpoisuuden antavaan tutkintoon valmistavassa koulutuksessa. Koulupalveluissa on suunniteltu Rajamäen kampusta, Klaukkalan minipalveluverkkoa sekä Nurmijärven yhteiskoulua ja lukiota yhteistyössä tilakeskuksen kanssa. Uuden Lepsämän päiväkotikoulun suunnittelu on valmistunut ja urakoitsija valittu (2/2025).

16

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen arviointi ei kaikilta osin ole mahdollista, kun kouluterveyskyselyä ei ole toteutettu vuonna 2024. Oppilaspoissaolojen määrä on kasvanut. Oppilaiden osuus, joilla on yli 150 poissaolotunteja, oli 8,7 % (2023: 8,5 %). Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden osuus perusopetuksessa oli 15,8 (2023:15,5 %) ja tehostetun tuen piirissä 11,6 % oppilaista (2023:11,6 %). Varhaiskasvatuksessa erityisen tuen piirissä oli 2,7 % ja tehostetun tuen piirissä 8,2 %, missä on tapahtunut hieman laskua edellisestä vuodesta. Koulupalveluihin on perustettu kolme kouluvalmentajan vakanssia, ja vakanssit on täytetty.

Nuorten työpajalla käytiin muutosneuvottelut ja kehittämiselle asetettiin erilliset tavoitteet ja aikataulu. Suunnitelma ei toteutunut, eikä nuorten työpaja toimi uudella mallilla. Valtuusto päätti (13.11.2024 § 73) talousarviokäsittelyn yhteydessä, että nuorten työpajalle palautetaan 20.000 euron määräraha vuosille 2025–2027. Lisäksi valtuusto hyväksyi ponsiesityksen, jonka mukaan nuorten työpajan toiminta varmistetaan myös tulevaisuudessa.

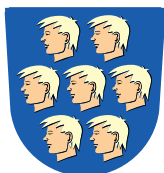
Hyvinvointialueen ja kunnan välistä yhteistyötä on edistetty tavoitteen mukaisesti. Lapsen ohjaamisen tutkimuspolku on hyvinvointialueella valmistelussa. Koulutuspalveluiden edustaja on osallistunut alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän toimintaan. Opiskeluhuollon psykologitilanne on parantunut, kun kaikki vakanssit on täytetty. Kouluissa ei ole järjestetty lainkaan laajoja terveystarkastuksia.

Elinvoimaisten elinkeinojen Nurmijärvi strategiateeman yksi painopiste on ”edistämme matkailun kehittymistä”. Kaupallinen toimija järjesti ensimmäisen kerran Taaborinvuoren kesäkonsertin. Taaborinvuorella toteutettiin kesällä 2024 kaikkiaan 19 ulkopuolisen toimijan järjestämää tapahtumaa. Tapahtumia järjestettiin kaikkiaan 38. Museo toteutti Rajamäen Ryypin kulttuurikävelykierroksia. Tapahtumien ja kävelykierrosten osallistujamääriä ei raportoitu.

Eri yhteisöjen aktivoijana ja erilaisen toiminnan mahdollistajana tavoitteen varhaiskasvatuksen tuottaja on kunnan ulkopuolinen taho, osuus oli 34 % eli yli tavoitetaso 32 %. Kunnan ja yksityisen sektorin palvelutuottajien kanssa pidettiin yhteinen keskustelutilaisuus ja työpaja. Harrastamisen mallin kerhoihin osallistui kaikkiaan 1648 lasta, kerhopaikkoja oli 2466 ja kerhoja 95. Kerhopaikat ja osallistujamäärät ovat kasvaneet vuodesta 2023.

Toimintakatsaus ja talousarvion toteutuminen

Toimintakertomuksen selonteon mukaan valtuusto hyväksyi 2.10.2024 Klaukkalan minipalveluverkkoratkaisun, jonka mukaan Klaukkalaan rakennetaan kaksi uutta koulua, ala- ja yläkoulu korvaamaan nykyisiä kouluja. Samassa yhteydessä Klaukkalan alakoulun käytössä oleva kivikoulu peruskorjataan. Viirinaaksoon rakennetaan uusi kiinteistö (päiväkotikoulu), johon sijoittuvat varhaiskasvatuksen 10-ryhmäinen päiväkotikoulu, Isoniitun koulu (1–3-luokat), Vendlaskolan, Syrjälän koulu sekä tila kohtaamispaikkatoiminnalle. Rajamäen kampuksen rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja on valmistumassa etuajassa kesällä 2025. Valmistumista nopeuttaa rakentamisen edullinen suhdanne.

Hyvinvointialuelain lähtökohdasta yhteisille asukkailla toteuttavien palveluiden onnistunut toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä. Kunnissa ja hyvinvointialueella on tärkeää olla yhteinen näkemys siitä, mitä yhteistyöllä tavoitellaan, mistä lähdetään ja millä keinoin yhteisiin tavoitteisiin päästään. Yhdyspintatyötä on kehitetty hyvinvointialueen kanssa strategisella ja operatiivisella tasolla eri työryhmissä. Toimintakertomuksessa todetaan, että perhekeskuspalveluihin (Suonpolun tupa) liittyvä yhteistyö toimii erinomaisesti. Yhdyspintatyön ongelmana on hyvinvointialueen niukkeneva talous. Hyvinvointialue on tiukentanut palveluiden pääsemisen kriteerejä, jolloin suurempi määrä kuntalaisia jää hyvinvointialueen palvelujen ulkopuolelle ennaltaehkäiseviin palveluihin. Hyvinvointialue karsii erityisesti ei-lakisääteisiä palveluja. Kasvava ikäihmisten määrä tulee vaikuttamaan ikäihmisten palveluihin siten, että tulevaisuudessa käydään keskustelua siitä, mitä palveluja hyvinvointialueet järjestävät ja mitä kunnat.

Valtuusto on hyväksynyt sivistys- ja hyvinvointitoimialan muutostalousarvion 29.5.2024 § 21, joka käsittää 200.000 euron määrärahalisäyksen väistötilojen kalusteisiin, AV-laitteiden ja langattomien verkkojen hankintaan sekä muuttokustannuksiin. Lisäksi valtuusto on 2.10.2024 § 45 hyväksynyt määrärahavähennyksen 139.500 euroa hallinto- ja talouspalveluiden tulosalueelle.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutos	TA+ muutos	TP 2024	Poikkeama	Poikkeama-%
Toimintatuotot	7 811	6 446	50	6 496	7 163	666	10 %
Toimintakulut	-111 290	-118 339	-111	-118 450	-116 641	1 809	-2 %
Toimintakate	-103 479	-111 893	-61	-111 954	-109 479	2 475	-2 %

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan muutetun talousarvion toimintakate alittui 2,5 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät 0,67 milj. euroa. Ylitys johtui budjetoitua suuremmista eri hankkeisiin tulleista erillisistä valtionavustuksista, kelakorvauksista sekä kotoutuspalveluiden tuloista. Toimintakulut alittuivat 1,8 milj. eurolla. Toimintakulujen alitus johtui aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin ja muihin toimintakuluihin varattujen määrärahojen alittumisesta sekä budjetoitua pienemmistä palvelusetelikuluista ja koulukuljetuskustannuksista. Lisäksi liikelaitos Aleksia palautti ruoka- ja siivouspalveluista laskuttamiaan kustannuksia. Kotihoidontuen ja kuntalaisen kustannukset olivat myös arvioitua pienemmät. Henkilöstökulut ylittivät 0,46 milj. eurolla. Toimintakulut kasvoivat 6,0 milj. eurolla edellisestä vuodesta palvelusetelikustannusten ja sisäisten vuokrien kasvun takia.

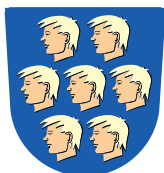
Varhaiskasvatuspalvelut

Toiminnan painopistealueena vuonna 2024 oli henkilöstön työolosuhteiden vahvistaminen ja kehittämistävoitteena henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen. Toteutettujen toimien myötä henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät yli 10 % edelliseen vuoteen verrattuna ja henkilöstökyselyn tulokset paranivat jokaisella osa-alueella. Toimitilojen sisäilmaongelmat ovat olleet haasteena ja ovat nostaneet mm. työterveyshuollon kustannuksia merkittävästi. Toimitiloista päiväkodit Aitohelmi ja Syrjälä lakkautettiin toiminnallisten ja sisäilmahaasteiden vuoksi. Myös sisäilmaongelmaisen Lepsämän päiväkodin korvaavat tilat toteutetaan uusilla siirtokelpoisilla vuokratiloilla (sopimuskausi 10 vuotta), johon sijoitetaan myös Lepsämän koulun Lintumetsän toiminta.

Nurmijärvellä on kaikkiaan 10 yksityistä päiväkotia. Yksityisten palveluntuottajien osuus varhaiskasvatuksen järjestämisessä alle kouluikäisille on Nurmijärvellä noin 28 %. Huomioitavaa on, että esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus 6-vuotiaille lapsille järjestetään kokonaisuudessaan kunnallisena tuotantona. Alle 5-vuotiaiden lasten osalta yksityisten palveluntuottajien osuus on noin 35 %.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on kasvussa. 3–5-vuotiaista lapsista noin 94 % ja 2-vuotta täyttäneistä yli 80 % osallistui varhaiskasvatukseen joulukuun 2024 tilaston mukaan. Kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä (1.718) kasvoi 44 lapsella. Myös palvelusetelillä järjestettyyn varhaiskasvatukseen osallistuneiden määrä (651) kasvoi 93 lapsella. Kasvu selittää mm. korona-ajan syntyvyyden lievä kasvu sekä maahanmuutto. Vuonna 2024 nettomuutto oli negatiivinen.

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintakate alittui 1,3 milj. eurolla (97 %). Talousarvion alituksia toteutui palvelujen ostoissa sekä sisäisissä erissä. Nuuka-säästötoimenpiteenä tehtiin lomapalkkavarauksen 0,44 milj. euron purku. Varhaiskasvatuspalveluihin (kunnallinen, palveluseteli, yksityisen hoidon tuki) osallistuvien lasten

toimintakulut/lapsi oli 16.914 euroa vuonna 2024, kun vuonna 2023 kulu oli 17.443 euroa. Toimintakulut (3,8 milj. euroa) kasvoivat 2 % vuodesta 2023.

Pätevien varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on ollut haasteellista. Sama ongelma on koko Etelä-Suomen alueella. Erillinen markkinointikampanjakaan ei helpottanut tilannetta. Pätevien kelpoisten opettajien osuus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli 63 % elokuussa 2024. Varhaiskasvatuslaki määrittää henkilöstön kelpoisuusvaatimukset, jotka ovat yhtenäiset ja koskevat kaikkia varhaiskasvatuspalveluiden järjestäjiä. Varhaiskasvatuslaki kuitenkin mahdollistaa ei-kelpoisen työntekijän palkkaamisen enintään vuoden ajaksi, mikäli kelpoista työntekijää ei ole ollut mahdollista palkata. Vuonna 2024 painopisteenä oli työntekijöiden työolosuhteiden parantaminen. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät 10 % edellisestä vuodesta ja työhyvinvointikyselyn tulokset ovat parantuneet.

Koulutuspalvelut

Oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointiin satsattiin perustamalla konsultoivan erityisopettajan virka sekä kolme kouluvalmentajan vakanssia. Kouluvalmentajien tehtävänä on ennalta ehkäistä oppilaiden poissaoloja sekä puuttua ja seurata poissaoloja suunnitelmallisesti. Perusopetuksen oppilaiden määrä (5.605) väheni edellisestä vuodesta 75 oppilaalla. Lukiolaisten määrä (321) kasvoi edellisestä vuodesta neljällä opiskelijalla.

Koulutuspalveluiden toimintakate alittui 0,6 milj. eurolla (99 %). Ylityksiä toteutui henkilöstökuluissa ja koulukuljetuskulut alittuivat 0,4 milj. eurolla. Koulukuljetuskustannukset eivät kasvaneet siinä määrin, mitä arvoitiin. Perusopetuksen ja lukion yhteenlaskettu oppilaskohtainen toimintakulu vuonna 2024 oli 10.981 euroa, kun vuonna 2023 oppilaskohtaiset kulut olivat 9.939 euroa. Koulutuspalveluiden toimintakulut kasvoivat noin 1000 eurolla/oppilas eli 5,4 milj. eurolla (9,2 %) vuodesta 2023. Merkittävimmät sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimintakulujen lisäykset edelliseen vuoteen nähden ovat ostopalveluissa 1,8 milj. euroa ja muissa toimintakuluissa 3,6 milj. euroa. Toimintamenot lisääntyivät vuodesta 2023 yhteensä 5,5 milj. euroa eli 4,8 %. Syrjälän ja Urheilupuiston koulut ovat siirtyneet syksyn 2024 aikana väistötiloihin, joista aiheutui lisäkustannuksia syyskaudelle. Uusia kalusteita jouduttiin hankkimaan, kun vanhojen sisäilmaongelmaisten tilojen kalusteita ei voitu siirtää uusiin tiloihin. Palkankorotukset ovat lisänneet henkilöstömenoja edelliseen vuoteen nähden samalla, kun henkilöstömäärä väheni.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tila

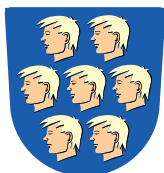
Toimintakertomuksen selonteon mukaan pääsääntöisesti lapset ja nuoret voivat hyvin Nurmijärvellä. Uudet kouluterveyskyselyn tulokset julkaistaan syksyllä 2025, jolloin saadaan ajantasaista tietoa. Positiivista kehitystä on tapahtunut mm. siinä, että 4.–5.-luokkalaisista oppilaista 70,9 % kokee, että ovat osallistuneet koulun tapahtumien suunnitteluun. Myönteistä on kokemus, että opettajat ovat kiinnostuneita siitä, mitä oppilaille kuuluu (43 %) ja kun kiusattu tai kiusatuksi kertoo kiusaamisesta jollekin koulun aikuiselle, on kiusaaminen loppunut tai vähentynyt (57,5 %). Koulukiusaaminen on vähentynyt 4.–5.-luokkalaisten keskuudessa, mutta lisääntynyt merkittävästi 8.–9.-luokkalaisten keskuudessa (4,5 % vuonna 2021, 10,8 % vuonna 2023). Huolestuttavaa kuitenkin on, että vähintään lievää ahdistusoireilua kokee 26,1 % 4.–5.-luokan oppilaista. Move-mittauksen mukaan perusopetuksen 5.- ja 8.-luokkalaisten fyysisen toimintakyvyn tulokset ovat heikentyneet molemmissa ikäryhmissä sekä tytöillä ja pojilla. Esimerkiksi 8.-luokkaisista tytöistä 48,8 % toimintakyky (32,6 % vuonna 2023) on huolestuttava ja pojista 43,6 % (32,6 % vuonna 2023).

Hyvinvoinnin tukemisen kehittämiseksi lähetettiin vuonna 2024 oppilaille laaja harrastetoive-kysely, jolla oppilaita osallistettiin toiminnan suunnitteluun ja samalla kartoitettiin harrastetoiveita. Koulujen hyvinvointityötä tekevät kouluvalmentajat ja koulunuorisotyöntekijät. Työtä tukee Hyvää liikkeellä -hanke, jossa koulujen kanssa kehitetään hyvinvointia tukevaa toimintaa.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjaston kävijämäärä (319.682) kasvoi 8,4 % edellisestä vuodesta ja kävijämäärätavoite ylitti reippaasti tavoitteen (260.000). Myös lainojen määrä (715.035) kasvoi 8,3 %. Lainojen määrän sisältyy e-aineiston lainaukset 53.235. Kirjastossa otettiin käyttöön verkkomaksaminen, jonka kautta kirjasto-, varaus – ja myöhästymismaksut voi suorittaa. Kuntien yhteinen digikirjapalvelu eKirjasto otettiin käyttöön vuonna 2024. Kirjaston toimintakate toteutui 97,6 %.

Toimintakertomuksen mukaan kulttuuripalveluiden tapahtumissa ja näyttelyissä kävijöiden määrä (11.746) lisääntyi 2,5 % edellisestä vuodesta, mutta ei toteutunut aivan tavoitteen 12.000 kävijää mukaisesti.

Kulttuuripalvelut järjesti 50 tapahtumaa ja kahdeksan taidenäyttelyä. Nurmijärven museon kokoelmiin pääsee tutustumaan Finna-hakupalvelussa ja siellä on katsottavissa museon kokoelmista noin 19.000 valokuvaa ja esinettä. Kulttuuripalveluiden toimintakate toteutui 91,4 %. Toimintakuluista henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet sekä sisäiset vuokrat alittivat talousarvion. Alitusta selittää osaltaan se, että avoimena olleiden vakanssien vuoksi kaikki suunniteltu toiminta ei toteutunut.

Monikon kävijämäärä 29.671 väheni noin 1.500 kävijällä edelliseen vuoteen nähden. Tapahtumien määrä (275) sitä vastoin kasvoi edellisestä vuodesta (159). Seminaarien ja kokousten osuus tapahtumista oli 21,5 %. Lisäksi järjestettiin muita tapahtumia sekä konsertteja, teatteriesityksiä ja lasten tapahtumia. Kahvio Mustikan myynti 43.000 euroa jäi edellisen vuoden myynnistä noin 4.700 euroa.

Nuorisopalvelut

Nurmijärven nuorisopalvelut vastaa Nurmijärven kunnassa nuorten työllistämiseen liittyvästä kokonaisuudesta, jossa vahvistetaan nuorten työ- ja opiskeluvalmiuksia sekä tuetaan nuorten ja nuorten aikuisten sosiaalista vahvistumista. Tavoitteiden toteuttamiseksi nuorisopalvelut koordinoi kunnan kesätöitä, yrityksille jaettavia kesätyöseteleitä ja kesäyrittäjyyttä. Lisäksi Ohjaamo-toiminta, nuorten paja ja etsivä nuorisotyö tukevat omalta osaltaan nuorten aikuisten työllisyys- ja opintopolkuja. Ohjaamossa asioi vuonna 1.730 nuorta vuonna 2024 eli noin 300 nuorta enemmän kuin vuonna 2023. Pääosa nuorten kysymyksistä koski työllistymiseen liittyviä asioita. Lisäksi asioitiin raha- ja Kela-asioissa. Vaikka pajan toimintaa on kehitetty, nuorten määrä työpajalla on vähentynyt. Vähentymiseen ovat vaikuttaneet myös muutos oppivelvollisuudessa ja kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen hyvinvointialueen vastuulle.

Kunnan nuorisopalvelut koordinoi kunnan iltapäivätoimintaa ja nuorisovaltuuston toimintaa. Iltapäivätoiminta on hyvin suosittua ja lapsia hakeutui toimintaan aiempia vuosia enemmän. Iltapäiväkerhotoimintaa tuotetaan sekä kunnan omana toimintana että ostopalveluna. Kunnan järjestämään iltapäivätoimintaan osallistujia 93 lasta (117 vuonna 2023). Vuonna 2024 hakijoita iltapäivätoimintaan oli kaikkiaan 496, kun vuonna 2023 hakijoita oli 434. Toimintaa järjestetään 1.–2. -luokkien sekä 1.–3.-luokkien erityisen tuen piirissä oleville lapsille. Iltapäivätoimintaa järjestetään klo 12–17 välisenä aikana.

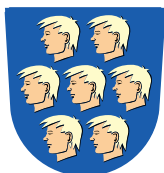
Nuorisopalvelut tekee laajasti monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa (mm. liikunta-, kulttuuri-, kirjasto- ja kotoutumispalvelut, koulut, oppilaitokset, poliisi, hyvinvointialueen toimijat, järjestöt). Nuorisopalvelut jakaa myös avustuksia nuorisojärjestöille ja huolehtii nuorten ensimmäisestä työkokemuksesta (kunnan kesätyö, kesäyrittäjäprojekti, kesätyösetelit). Toimintakertomuksen selonteon mukaan nuorisopalvelut jalkautui lähialueille, kirjastoihin ja lähikauppoihin. Juhlapyhinä jalkauduttiin nuorten kohtaamispaikoille vapaaehtoisten, seurakunnan ja poliisin kanssa. Yhteistyötä on tehty myös paikallisten kauppiaiden kanssa. Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä 255 kasvoi edellisestä vuodesta 19 nuorella. Nuorisopalveluiden toimintakate toteutui 94 %.

Nurmijärvellä on viisi nuorisotilaa eri puolilla kuntaa. Nuorten illoissa on tilasta riippuen noin 10–40 kävijää/ilta. Varhaisnuorille (3.–6.-luokkalaiset) tarkoitetuissa illoissa käy noin 20–40 osallistujaa. Nuorisotilojen aukioloaika ja -päivät vaihtelevat ja tilat ovat avoinna pääsääntöisesti klo 15–21 välillä.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

Harrastamisen Suomen mallin mukaiseen kerhotoiminnan toteuttamiseen osallistui vuoden 2024 aikana 15 eri palveluntuottajaa. Suurin osa kerhotoiminnasta toteutettiin ostopalveluna.

Nuorten (18–29-vuotiaat) hyvinvoinnin tukemiseksi liikunta- ja hyvinvointipalvelut liittyivät mukaan moniammatilliseen Ohjaamo-verkostoon. Ikäihmisille järjestettiin mm. ohjattuja allasjumppia sekä tasapaino- ja kuntosalikursseja. Osallistujia em. ryhmiin oli kaikkiaan 2633 vuonna 2024. Kunta tekee yhteistyötä urheiluseurojen kanssa. Liikunta- ja hyvinvointipalveluiden toimintakate toteutui 82,2 %.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset

Oppilaiden poissaolojen määrä ja tehostetun tuen tarve on kasvussa. Tarkastuslautakunta on huolissaan laajojen terveystarkastuksien toteuttamatta jättämisestä.

Varhaiskasvatuksen opettajista kelpoisia oli 63 %, mikä oli hieman parempi kuin vuonna 2023. Varhaiskasvatuksen kelpoisen henkilöstön osuus yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa oli vain 19 %, kun se oli 29 % vuonna 2023. Varhaiskasvatustaki mahdollistaa ei-kelpoisen työntekijän palkkaamisen enintään vuoden ajaksi, mikäli kelpoista työntekijää ei ole ollut mahdollista palkata.

1.8.2024 voimaan tulleen sääntökirjan mukaan ”Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatusasetuksen henkilöstöä, kelpoisuusvaatimuksia, henkilöstön mitoitus, rakennetta ja täydennyskoulutusta koskevia säädöksiä sekä niihin liittyviä siirtymäsäädöksiä sekä muita henkilöstöä koskevia säädöksiä.” Varhaiskasvatuslain 25 §:n mukaan ”Kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä tässä luvussa säädettyä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetty tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan”.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan valtuustotason toiminnallisten tavoitteiden määrä on valtaisa. Tarkastuslautakunta suosittelee asettamaan tavoitteet niin, että myös tavoitteiden toteutumisen vaikuttavuutta voidaan arvioida. Tavoitteille tulisi asettaa selkeät mittarit, joihin tavoitteiden toteutumista voisi verrata.

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin, vaikka koulutuspalveluiden toimintakulut kasvoivat noin 1000 eurolla/opilas eli 5,4 milj. eurolla (9,2 %) vuodesta 2023.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan vastineet:

Kappaleen 1 vastine:

Oppilaiden tuen tarve on kasvussa ja lukuvuoden 2025-26 alusta astui voimaan tuen lakiuudistus, jolla pyritään vaikuttamaan tuen oikea-aikaiseen kohdentamiseen ja ryhmäkohtaisen tuen kehittämiseen. Oppimisen tuen rakenteita tarkastellaan lukuvuoden aikana lakimuutoksen siirtymäkauden aikana. Esimerkiksi kouluvalmentajien ja Mun Polku -hyvinvointityön kautta tavoitellaan poissaolojen vähentymistä. Terveystarkastusten osalta koulutuspalveluissa jaetaan huoli, mutta palvelu on hyvinvointialueen tuottamaa eikä siten koulutuspalveluiden toteuttamaa.

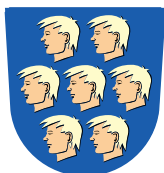
Kappaleen 2 vastine:

Nurmijärven kunnan työntantajamielikuvaa on vuoden 2024 aikana ja edelleen sen jälkeen kehitetty suunnitelmallisesti positiiviseen suuntaan uusien työntekijöiden vetovoiman vahvistamiseksi. Henkilöstöä kannustetaan puolestaan pitovoiman vahvistamiseksi hakeutumaan kelpoisuuden antaviin opintoihin mm. myöntämällä palkallisia opintopäiviä sekä tukemalla harjoitteluiden järjestämistä palkallisena. Yhteistyötä oppilaitosten, kuten Keudan, Laurea-ammattikorkeakoulun sekä Diakonia-ammattikorkeakoulun, kanssa toteutetaan suunnitelmallisesti varhaiskasvatuslain mukaisen kelpoisen henkilöstön lisäämiseksi.

Kappaleen 3 vastine:

Kunnan on huolehdittava varhaiskasvatuksen järjestämisestä asukkaalleen sisällöltään sellaisena ja siinä laajuudessa kuin varhaiskasvatuslaissa (540/2018) säädetään. Yksityisen palveluntuottajan toimintaa päiväkotitoiminnan osalta ohjataan sivistyslautakunnan hyväksymän sääntökirjan mukaisesti. Yksityisten palveluntuottajien ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta vastaavat sivistyslautakunnan nimeäminä kaksi varhaiskasvatuspalveluiden palvelutoiminnan suunnittelijaa. Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuutta seurataan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa sekä pyydetään tarvittaessa selvitykset mm. rekrytoinneista.

Aluehallintovirastot kohdistivat keväällä 2025 valtakunnallisen valvontaohjelman yksityisten päiväkotien johtajien sekä henkilöstön kelpoisuuksiin. Aluehallintovirastojen valvontaohjelman mukainen valvonta toi esille henkilöstön kelpoisuusvajetta valtakunnallisesti yksityisissä päiväkodeissa. Eniten kelpoisuusvajetta oli varhaiskasvatuksen opettajien ammattiryhmässä kuten Nurmijärvelläkin. Valtakunnallisella tasolla yksityisissä päiväkodeissa henkilöstöllä 34,8 % ei ole varhaiskasvatuslain mukaista kelpoisuutta tehtävään, opettajista

45 % ei täyttänyt lain mukaista kelpoisuutta. Nurmijärvellä toimivissa yksityisissä päiväkodeissa henkilöstöstä 56,8 % ei ole lain mukaista kelpoisuutta, opettajista 81 % ei täyttänyt lain mukaista kelpoisuutta.

Varhaiskasvatustilain 25 §:n toteutumista Nurmijärvellä toimivissa yksityisissä päiväkodeissa valvotaan suunnitelmallisesti yhteistyössä palvelutoiminnan suunnittelijoiden, palvelupäällikön sekä nimettyjen laaja-alaisien erityisopettajien toimesta.

Kappaleen 4 vastine:

Nykyisessä kuntastrategiassa on paljon tavoitteita ja mittarit eivät kaikilta osin ole selkeitä. Tulevaan kuntastrategiaan on valmisteltu strategisia kärkiä ja niille tiiviitä toimenpiteitä sekä aikaisempaa selkeämpiä mittareita, jotka ovat konkreettisempia ja kertovat mihin suuntaan ollaan menossa strategisten kärkien ja niihin liittyvien toimenpiteiden suhteen. Tulevan kuntastrategian mittareiden tavoitteena on myös kertoa toiminnan vaikuttavuudesta.

Kappaleen 5 vastine:

Oppilaskohtaisen kustannuksen nousuun vaikuttaa yleinen kustannusten nousu, palkankorotukset sekä sisäisten vuokrien nousu väistötilojen vuokrien siirtyessä koulutuspalveluihin. Tuntikehykseen ei tehty lukuvoodelle 2024-25 lisäyksiä. Oppilaskohtaisen hinnan nousua selittää osin kunnan laaja palveluverkko. Vaikka oppilasmäärä putoaa, ei opetusryhmiä voida yhdistää. Tällöin henkilöstön tai tilojen määrä ei muutu oppilasmäärän laskun hajautuessa eri puolille kuntaa. Henkilöstökustannusten jakautuessa pienemmälle oppilasmäärälle, oppilaskohtainen kustannus nousee.